

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE

č. 3/2021 o evidencii pamätihodností obce Bušince

Obecné zastupiteľstvo v Bušinciach
podľa § 6 a § 11 ods. 4, písm. g) zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení
v znení neskorších predpisov a podľa § 14 ods. 4 zákona č.49/2002 Z. z.
o ochrane pamiatkového fondu, v znení zákona č. 479/2005 Z. z. a zákona č.208/2009 Z. z.
(„pamiatkový zákon“)

vydáva

toto Všeobecne záväzné nariadenie o evidencii pamätihodností obce Bušince.

Návrh VZN vyvesený na úradnej tabuli: 03.09.2021

VZN vyvesené na úradnej tabuli: 5.10.2021

VZN nadobúda účinnosť: 21.10.2021

Časť prvá Úvodné ustanovenia

§ 1

Účel nariadenia

1. Toto všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len „VZN“) upravuje spôsob utvorenia a odborného vedenia evidencie pamätihodností a určuje podmienky výberu a zápisu do Zoznamu pamätihodností obce Bušince.
2. Cieľom tohto VZN je vyhlásiť pamätihodnosti obce a schváliť ich evidenciu v záujme ochrany ich kultúrnohistorickej hodnoty, zachovanie a zlepšenie ich stavu pre budúce generácie.
3. Toto VZN ďalej upravuje pôsobnosť obce Bušince, ako aj práva a povinnosti vlastníkov pamätihodností obce.

§ 2

Rozsah platnosti

Toto VZN platí pre územie obce Bušince pozostávajúce z katastrálneho územia obce Bušince.

§ 3

Vymedzenie pojmov

1. Pamätihodnosťou obce je v zmysle § 14 ods. 4 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu (ďalej len „pamiatkový zákon“) hnutelná vec alebo nehnuteľná vec, ktorá nie je zapísaná v

Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenskej republiky, ale ktorá má pre obec svoju historickú, architektonickú, urbanistickú, krajinnú, kultúrnu, výtvarnú, umelecko-remeselnú, spoločenskú, vedeckú alebo technickú hodnotu (ďalej len „hodnota“).

2. Pamätihodnosťou obce môžu byť okrem toho aj:

- 2.1. kombinované diela prírody a človeka,
- 2.2. historické udalosti,
- 2.3. názvy ulíc, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce,
- 2.4. zemepisné názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce,
- 2.5. katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce.

3. Zoznam pamätihodností obce je súbor hnutelných vecí a nehnuteľných vecí vyhlásených podľa tohto VZN za pamätihodnosť obce.

4. Ochrana pamätihodností obce je súhrn činností a opatrení zameraných na identifikáciu, výskum, evidenciu, zachovanie, obnovu, reštaurovanie, regeneráciu, využívanie a prezentáciu pamätihodností obce.

5. Konanie o vyhlásení a zápise pamätihodnosti obce do Zoznamu pamätihodností obce Bušince je podľa tohto VZN proces činností, ktorý začína podaním návrhu na zápis a končí zapísaním, resp. nezapísaním do Zoznamu pamätihodností obce Bušince (ďalej len „Zoznam“).

Časť druhá

Pôsobnosť obce Bušince a Komisie pre pamätihodnosti obce

§ 4

Obec Bušince

1. Obec Bušince:

- 1.1. utvára všetky podmienky potrebné na zachovanie, ochranu, obnovu a využívanie pamätihodností obce na území obce,
- 1.2. zabezpečuje označenie pamätihodnosti obce,
- 1.3. schvaľuje Zoznam pamätihodností obce,
- 1.4. hľadá možnosti na záchranu a obnovu pamätihodností a kultúrnych pamiatok nachádzajúcich sa na území obce aj formou rôznych fondov, nadácií, výziev napredloženie projektov a dotácií.

2. Obec Bušince ďalej:

- 2.1. podporuje iniciatívy občanov a občianskych združení pri ochrane pamätihodností obce,
- 2.2. vypracúva Zoznam a vedie evidenciu pamätihodností obce,
- 2.3. spolupracuje s občianskymi združeniami a ďalšími právnickými osobami zriadenými na záchranu, využívanie a prezentáciu pamätihodností obce,
- 2.4. zabezpečuje zverejnenie pamätihodností mesta prostredníctvom informačno-propagačných materiálov a na svojej internetovej stránke www.obecbusince.sk
- 2.5. usmerňuje činnosť Komisie pre pamätihodnosti obce,
- 2.6. predkladá zoznam evidovaných pamätihodností na odborné a dokumentačné účely Krajskému pamiatkovému úradu v Lučenci; ak ide o nehnuteľné veci, predloží zoznam aj Stavebnému úradu pre obec Bušince.

3. O rozdelení finančných prostriedkov schválených v rozpočte obce na záchranu a obnovu pamätihodností a kultúrnych pamiatok nachádzajúcich sa na území obce rozhoduje starosta obce po predchádzajúcom doporučení Komisiou pre pamätihodnosti obce Bušince.

§ 5

Komisia pre pamätihodnosti obce

1. Komisia pre pamätihodnosti obce (ďalej len „Komisia“) je odborný, poradný, iniciatívny a kontrolný orgán obce pre zásadné otázky ochrany pamätihodností obce.

2. Obecné zastupiteľstvo zriaďuje podľa § 15 zákona SNR č. 369/1990 o obecnom zriadení komisiu pre pamätihodnosti obce Bušince. Členov Komisie vymenúva a odvoláva starosta obce po schválení obecným zastupiteľstvom v Bušinciach. Členstvo v Komisii je dobrovoľné a bezplatné.

3. Komisia si volí svojho predsedu, ktorým je vždy člen komisie. Zapisovateľa komisie určuje obec Bušince z radov zamestnancov obce. Zapisovateľ komisie nemá hlasovacie právo, má len poradný hlas.

Predseda komisie:

- zvoláva a vedie zasadnutie komisie prostredníctvom zapisovateľa komisie, organizuje a riadi prácu komisie,
- navrhuje a spolu s ostatnými členmi komisie pripravuje plán činnosti komisie,
- podpisuje zápisnicu zo zasadnutia komisie,
- počas svojej neprítomnosti poveruje vedením komisie iného člena komisie.

Zapisovateľ komisie:

- koordinuje a zabezpečuje administratívnu činnosť komisie,
- zodpovedá za včasné odoslanie písomných materiálov predsedovi a členom komisie,
- plní ďalšie úlohy podľa pokynov predsedu komisie.

5. Zasadnutie komisie zvoláva a návrh programu určuje predseda komisie v spolupráci so zapisovateľom komisie, podľa schváleného plánu činnosti komisie. Komisia zasadá podľa potreby, najmenej raz ročne. Komisia je uznášania schopná, ak je prítomná nadpolovičná väčšina zo všetkých jej členov. Komisia prijíma stanoviská, na schválenie ktorých je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny z prítomných členov komisie. Komisia nemá rozhodovaciu právomoc.

6. Komisia posudzuje návrhy na zápis, zmenu a zrušenie zápisu do evidencie z odborného a vecného hľadiska a na základe jej stanovísk sa návrhy na zápis, zmenu alebo zrušenie zápisu do evidencie predkladajú na prerokovanie a schválenie OZ v Bušinciach, ktoré rozhoduje o prijatí resp. neprijatí návrhu na zápis, zmenu a zrušenie zápisu do evidencie pamätihodností obce Bušince.

7. Komisia posudzuje na základe nových skutočností návrhy na zmenu alebo zrušenie zápisu v zozname pamätihodností obce Bušince po zániku hodnôt, na základe ktorých bola do zoznamu pamätihodností zapísaná.

8. Komisia prerokúva a posudzuje najmä stratégiu ochrany pamätihodností mesta a zásadné otázky ich zachovania, reštaurovania, regenerácie, využívania a prezentácie.

9. Komisia má minimálne 5 členov a sú v nej poverení zástupcovia: (napr.):

- 9.1. Obce Bušince,
- 9.2. Stavebnej komisie,
- 9.3. Rímsko-katolíckeho farského úradu v Bušinciach,
- 9.4. Predseda komisie školstva, kultúry a športu
- 9.6. Nestáli členovia, alebo prizvaní odborníci

Časť tretia
Zoznam pamätihodností obce

§ 6
Zoznam pamätihodností obce

1. Zoznam pamätihodností obce (ďalej len „Zoznam“) vedie Obecný úrad Bušince.
2. Evidencia pamätihodností obce sa vedie buď v klasickej forme (napr. v podobe matričnej knihy), alebo s využitím nástrojov výpočtovej techniky.
3. Evidencia a členenie Zoznamu pozostáva z registrov:
 - 3.1. register nehnuteľných pamätihodností
 - a) nehnuteľné veci
 - b) kombinované diela prírody a človeka
 - 3.2. register hnutelných pamätihodností
 - 3.3. register nehmotných pamätihodností
 - 3.4. príloh (fotografie, historické fotografie, mapy, historické mapy, kresby a iná grafická dokumentácia, fotokópie dokumentov, textový popis objektu, predmetu, udalosti, osobnosti ...),
 - 3.5 dokladov, na základe ktorých boli veci zapísané do evidencie pamätihodností obce (návrh na zápis, stanoviská odborných orgánov, inštitúcií, uznesenie mestského zastupiteľstva). Pri evidencii zápisov budú evidované sprievodné dokumenty, príp. bude vyhotovený zápis o tom, kde sa tieto nachádzajú.

§7
Zápis do Zoznamu

1. Obecný úrad alebo Komisia vypracuje návrh na vyhlásenie veci za pamätihodnosť obce z vlastného podnetu alebo na podnet právnickej osoby alebo fyzickej osoby.
2. Podnety na vyhlásenie hnutelných alebo nehnuteľných vecí za pamätihodnosť obce a ich zápis do Zoznamu môžu právnické alebo fyzické osoby podávať na Obecnom úrade Bušince, ktorý ich podľa aktuálneho stavu postúpi Komisii.
3. Obecný úrad zapíše do Zoznamu hnutelnú vec alebo nehnuteľnú vec, ktorá má historickú, architektonickú, urbanistickú, krajinnú, kultúrnu, výtvarnú, umeleckoremeselnú, spoločenskú, vedeckú alebo technickú hodnotu, na základe uznesenia obecného zastupiteľstva po posúdení a odporúčení Komisiou pre pamätihodnosti obce.
4. Obecný úrad pri zápise do Zoznamu pamätihodností obce postupuje podľa „Metodickej inštrukcie pre potreby obecných samospráv“ vydaných Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a pamiatkovým úradom Slovenskej republiky v r. 2003.
5. Zaradenie konkrétnych hmotných objektov, predmetov a nehmotných foriem (názvov, udalosti a pod.) môže Obecný úrad alebo Komisia v prípade potreby konzultovať s príslušnými ústavmi Slovenskej akadémie vied, vedeckými pracoviskami vysokých škôl, múzeami a galériami, pracoviskami Pamiatkového úradu a pod.
6. Vlastník hnutelnej veci alebo nehnuteľnej veci navrhutej na vyhlásenie za pamätihodnosť obce bude o tom informovaný do 30 dní od vypracovania návrhu.

7. Vlastník veci navrhnuť na vyhlásenie za pamätihodnosť obce je povinný:

7.1. od doručenia oznámenia o návrhu na vyhlásenie chrániť vec pred poškodením, zničením alebo odcudzením

7.2. poskytnúť na písomnú výzvu Obecnému úradu potrebné údaje o veci alebo umožniť oprávneným osobám obhliadku veci.

8. Obecný úrad bezodkladne zašle informáciu o vyhlásení alebo o zamietnutí vyhlásenia veci za pamätihodnosť obce vlastníkovi veci, krajskému pamiatkovému úradu a ak je vyhlásená za pamätihodnosť obce nehnuteľná vec, aj Stavebnému úradu obce Bušince.

Časť štvrtá **Ochrana a obnova pamätihodností obce**

§ 8

Základná ochrana

1. Základná ochrana pamätihodnosti obce je súhrn činností a opatrení vykonávaných na predchádzanie ohrozenia, poškodenia, zničenía alebo odcudzenia pamätihodnosti obce, na trvalé udržiavanie dobrého stavu vrátane prostredia pamätihodnosti obce a na taký spôsob využívania a prezentácie, ktorý zodpovedá jej hodnote a technickému stavu.

2. Vlastník pamätihodnosti je povinný:

a) ochraňovať pamätihodnosť v súlade s jej pamiatkovou hodnotou,

b) zachovávať dobrý technický, prevádzkový a estetický stav pamätihodnosti,

c) oznámiť každú uskutočnenú zmenu vlastníctva pamätihodnosti obci za účelom aktualizácie evidencie.

Časť piata **Záverečné ustanovenia**

§ 9

Záverečné ustanovenia

1. Toto nariadenie môže meniť a dopĺňať obecné zastupiteľstvo v Bušinciach podľa potrieb obce v súlade s právnymi normami vydanými po účinnosti nariadenia.

2. Toto VZN bolo schválené obecným zastupiteľstvom v Bušinciach dňa 4.10.2021 uznesením č. 67/2021 a nadobúda účinnosť 15. dňom zverejnenia.

Ing. Zoltán Végh
starosta obce Bušince

STANOVISKO VLASTNÍKA PRE ZARADENIE OBJEKTU/OV DO EVIDENCIE PAMÄTIHODNOSTÍ OBCE
BUŠINCE

Meno a priezvisko vlastníka / názov firmy:

Adresa:

Tel. číslo:e-mail:

Identifikácia navrhovaných objektov:

.....

.....

Súhlasím / nesúhlasím * so zaradením objektov do evidencie pamätihodností obce Rumanová

.....
podpis vlastníka objektu

*nehodiace sa preškrtnite

Zoznam hmotných nehnuteľných pamätihodností obce

Obec : 991 22 Bušince

Okres : Veľký Krtíš

č.	pamätihodnosť	katastrálne územie, adresné údaje (aj adresa popisom)	orien.		súpis. číslo	parcel.	Význam, stručná charakteristika pamätihodnosti	Evid.číslo Rozhodnutie obce o zápise
1	Kaplnka sv. Jána Nepomuckého	Bušince Ipeľská ulica					Kaplnka sv. Jána Nepomuckého pri cintoríne, strážca mostu cez rieku Ipeľ	
2	Kaplnka sv. Michala archanjela (ľudovo aj kaplnka anjelov strážnych)	Bušince Ipeľská ulica					Traduje sa, že ju pôvodne postavili obrancovia bušinskej pevnosti počas tureckých nájazdov, aby ich ochránila pred zničením. A keďže podľa povesti sa tak aj stalo, táto kaplnka má pripomínať tento zázrak.	
3	Kaplnka Panny Márie	Bušince Družstevná ulica					Kaplnka datovaná z roku 1936, nápis na streche	
4	Dedinské múzeum a pamätná izba Aladára Zsélyiho	Bušince Železničná ulica					Zariadené izby typického vidieckeho obyvateľa, so všetkým príslušenstvom, ktoré sa nachádzalo v domácnostiach. Pamätná izba priekopníka letectva Aladára Zsélyiho.	
5	Postriebrený železný križ na kamennom podstavci pred kostolom	Bušince Ipeľská ulica					Datovanie pravdepodobne 1886, a ťažko čitateľným textom /.../ <i>Isten dicsőségére állít/ jék Ifj. Tóth/ Andrásné/ és Lőrincz</i>	

									<i>Andrásné/ Bussai lakosok.</i>	
6	Kamenný kríž pred kostolom	Bušince Ipeľská ulica							S textom <i>Motto: Jézusom mennyit és mennyit szenvedtél/ Midőn a kereszten /.../ függöttél? // Mária Magdolna/ Isten nagyobb dicsőségére és a hívek/ épülésére állították/ Nagy János és Varga András/ Bussai lakosok/1922</i>	
7	Kamenný žulový kríž	Bušince Ipeľská ulica							Umiestnený na cintoríne, dal ho postaviť plebán Josephus Balogh v r. 1857, s nečitateľným latinským nápisom.	
8	„Gyurov kríž“	Bušince Železničná ulica							Liatinový na žltom kamennom podstavci. Fasáda priľahlého domu je datovaná do r. 1930, ale kríž nemá datovanie ani žiadny text.	
9	Liatinový kríž na kamennom podstavci	Bušince Krtíšska ulica							Umiestnený v blízkosti školy, bez textu.	
10	Kamenný kríž „Bombór kereszt“	Bušince (na ceste do obci Muľa)							Je v časti Makový vrch, ktorá patrila Bertalanovi Bomborovi, podľa ktorého sa kríž aj ľudovo nazýva. Text venovania je ale nečitateľný.	
11	Kamenný kríž	Bušince Železničná ulica							Kríž sa nachádza smerom do obce Čeláre, v blízkosti minerálneho prameňa.	

Príloha č. 2 VZN 3/2021

12	Pomník padlým obyvateľom v I. sv. a II. sv. vojne	Bušince Železničná ulica				Pomník nachádzajúci sa v parku na križovatke so sochou ruského vojaka z pieskovca
13	Kamenný kríž	Bušince Ipeľská ulica				Umiestnený na cintoríne, v minulosti bol hlavným krížom v cintoríne
14	Kamenný kríž	Bušince Lučenecká ulica				Kamenný kríž so sochou Ježiša Krista z nápisu je čitateľný len jedno slovo „Kereszt“ a zobrazený kalich v strede kríža
15	Pomník z roku 1837	Bušince Ipeľská ulica				Pomník zosnulej pani Ubrankovičovej - manželky Várady János-a v miestnom cintoríne (najstarší zachovaný pomník z roku 1837)
16						
17						
	Kombinované diela človeka a prírody					
18	Minerálny prameň – „Šťavica“	Bušince				Je to zdroj prameňa <u>LC-4</u> z vrtu realizovaného v rokoch 1953-1954. Nachádza sa na pravom brehu Stracinského potoka, medzi obcou a železničnou traťou. Voda je vyššie mineralizovaná alkalická kyselka s obsahom CO ₂ 2,22 g/l, z aniónov vysoko prevláda HCO ₃ - 5,8 g/l, z kationov Na+ 0,6 a Mg ²⁺ 0,25 g/l. Voda je využívaná pre pitné

Zoznam hmotných hnuteľných pamätihodností obce

Obec : Bušince
Okres : Veľký Krtíš

č.	pamätihodnosť	miesto uloženia	Význam, stručná charakteristika pamätihodnosti	Rozhodnutie obce o zápise
1	Vyrezávaná lavica s chrbtovým operadlom s postavami husárov	Bušince Železničná ulica – dedinské múzeum	Ručne vyrezávaná lavica, približne z roku 1913 s postavami husárov	
2	Ľudový kroj	Bušince Železničná ulica – dedinské múzeum	Bušinský ľudový kroj, slávnostný, smútočný	
3	Drevená lavica	Bušince Železničná ulica – dedinské múzeum	Vyrezávaná drevená lavica	
4	Liatinová náhrobná platňa „rodiny Koch“	Bušince Ipeľská ulica	Umiestnená v cintoríne. Ide o hrob troch sestier Aladára Zsélyiho, ktoré zomreli vo veľmi mladom veku (ako deti) – roky od 1865 po 1876	
5	Liatinová náhrobná platňa „rodiny Koch“	Bušince Ipeľská ulica	Umiestnená v cintoríne. Ide o náhrobnú platňu jednu zo štyroch sestier Aladára Zsélyiho.	
6	Liatinová náhrobná platňa „Tantossy“	Bušince Ipeľská ulica	Umiestnená v cintoríne Ide o náhrobnú platňu miestneho kňaza Jána Tantossy-ho	
7				
8				